

Kulturdepartementet

103 33 STOCKHOLM

Remiss: Betänkandet, Nästa steg? del 2, förslag för en stärkt minoritetspolitik (SOU 2017:88)

Umeå kommun har genom en remiss från Kulturdepartementet fått möjlighet att yttra sig om slutbetänkandet "Nästa steg? Del 2. Förslag för en stärkt minoritetspolitik" (SOU2017:88). Umeå kommun har sedan anslutningen till det samiska förvaltningsområdet 2010 och det finska förvaltningsområdet 2011 arbetat aktivt för och tillsammans med de nationella minoriteterna och minoritetsspråken i kommunen och stödjer i stort utredningens slutsatser och förslag.

3.2.5 Utredningens överväganden

Umeå kommun ställer sig inte bakom förslaget om att höja åtagandenivån när det gäller förskola på nationellt minoritetsspråk, dvs att kommuner ska vara skyldiga att erbjuda hela eller en väsentlig del av utbildningen i förskolan på nationellt minoritetsspråk. Förklaringen till detta är nuvarande utmaningar när det gäller kompetensförsörjningen och det ökande barn- och elevantalet i förskolan och skolan. En konsekvens av en stärkt lagstiftning innebär ökade kostnader för Umeå kommun.

Umeå kommun kommer att ta ställning till frågan om att höja åtagandenivån avseende modersmålsundervisningen i nationella minoritetsspråk i kommunens remissvar rörande betänkandet Nationella minoritetsspråk i skolan – förbättrade förutsättningar till undervisning och revitalisering (SOU 2017:91).

3.9 Behov av ny översättning av språkstadgan

Umeå kommun ställer sig bakom bedömningen att regeringen bör överväga att låta göra en ny översättning av stadgan. Kommunen har sedan

kommunen blev anslutet till förvaltningsområdena för finska respektive samiska diskuterat uttrycket "helt eller delvis" avseende förskola och äldreomsorg i samråden med företrädare för de nationella minoriteterna i kommunen. När det gäller uttrycket "helt eller delvis" har även tillsynsmyndigheterna haft svårt att avgöra innebörden. Umeå kommun välkomnar ett klagörande i hur formuleringen helt eller delvis skall tolkas.

4.2 Grundproblemet

Umeå kommun ställer sig inte bakom utredningens bedömning att det behövs någon form av statistik, dvs kvantitativa data, som går att följa över tid.

4.3.3 Data om de nationella minoritetsspråken

Umeå kommun ställer sig bakom utredningens förslag att ge i uppdrag till Samiskt språkcentrum att komplettera sina lägesrapporter med indikatorer avseende samiskans utveckling.

Umeå kommun ligger i det umesamiska språkområdet och sådan data vore värdefull även för kommunens insatser för att stärka språket.

Umesamiskan är ett av de mest hotade språken i Sverige med mycket få talare.

4.4 Behov av data på lokal nivå

Umeå kommun ställer sig bakom utredningens bedömning att kommuner och landsting behöver utveckla sina metoder för att inhämta uppgifter om de nationella minoriteternas behov.

Umeå kommun har genom åren genomfört enkätundersökningar för att få en uppfattning av vilka samiska språk som talas i Umeå, hur många talare av samiska och finska som finns och vilka behov de har. Genom enkäterna som metod når kommunen inte ut till målgruppen i någon större utsträckning och dessa är därför svåra att använda som underlag för någon särskild åtgärd för att stärka samiska eller finska. Som bättre underlag fungerar de regelbundna samråd som kommunen genomför med samer och finstalande, det vill säga de så kallade referensgruppsmötena i områdena skola, äldreomsorg, kultur och fritid samt information. Umeå

kommunen behöver utveckla sina metoder för att säkerställa att man når ut till fler individer i målgrupperna.

5.3 Ortnamn och postadresser

Umeå kommun ansökte 2012 hos Lantmäteriet om att få ortnamnet Ubmeje inlagt i myndighetens grundläggande geodata. Målet var att få skyltar med det umesamiska namnet vid infarterna till Umeå. Ansökan fick avslag och kommunen har överklagat med utredningar från sakkunniga som stöd. Näringsdepartementet gav det slutgiltiga beskedet i november 2017 att avslå kommunens överklagan. Det är viktigt för kommunen och för den samiska befolkningen i Umeå att det samiska namnet på Umeå används och det är i enlighet med kommunens åtagande som förvaltningsområde för samiska.

5.5 Stöd för nationella minoritetsspråk i förskolan

Umeå kommun ställer sig bakom utredningens bedömning att myndigheterna ska samråda med de nationella minoriteterna i organisations- och verksamhetsfrågor. Det bör ske i god tid så att de nationella minoriteterna har möjlighet att påverka besluten som har direkt bäring i förskoleverksamheten.

Hans Lindberg (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Jonas Jonsson
Stadsdirektör